

KYH § 27

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Sari Salopelto

Selostus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän hallintosäännön 61 § mukaan yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Kuntayhtymän hallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Kuntayhtymän hallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Tausta ja säädösmuutos

Eduskunta on hyväksynyt lain, jonka mukaan toisen asteen koulutukseen, sekä ammatilliseen että lukiokoulutukseen, otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen. Lainsäädäntö on hyväksytty ja astuu voimaan suunnitellusti 1.8.2026.

Lukuvuosimaksut koskevat opiskelijoita, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen. Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista vaan säädetty lainsäädännössä.

Lukuvuosimaksuvelvolliset

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat kolmansien maiden kansalaiset, eli sellaiset henkilöt, jotka eivät ole EU-jäsenvaltion eikä Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisia.

Ammatillisessa koulutuksessa lukuvuosimaksun maksavat henkilöt, joiden ensimmäinen oleskelulupa Suomeen on myönnetty opiskelun perusteella sekä täysi-ikäiset, jotka tulevat Suomeen perhesiteen perusteella, jos heidän perheenkokoajansa oleskelulupa tai ensimmäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun perusteella. Opiskelija ei vapaudu lukuvuosimaksuvelvollisuudesta saadessaan Suomesta kotikunnan. Lukuvuosimaksuista ei voi vapautua myöskään vaihtamalla oleskeluluvan perustetta esimerkiksi työntekoon. Opiskelijat maksavat lukuvuosimaksun aina siihen asti, kun he saavat pysyvän oleskeluluvan.

Kolmansista maista tulevat alaikäiset henkilöt, jotka tulevat Suomeen opiskelutarkoituksessa, eivät ole oppivelvollisia. He eivät siten myöskään ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.

Lukuvuosimaksuvelvollisia eivät ole

- opiskelija, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti eikä tämän ulkomaalaislaissa tarkoitettua perheenjäseneltä;
- jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa eikä tämän ulkomaalaislaissa tarkoitettua perheenjäseneltä;
- jolla on pysyvä oleskelulupa tai jatkuva oleskelulupa (rajoituksin);
- jolla on ollut opiskelun alkaessa ulkomaalaislaissa tarkoitettu oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella (esimerkiksi Ukrainasta tulleet);
- joka osallistuu tilauskoulutukseen;
- joka on oppivelvollinen; taikka

- jolla on tilapäinen korkeintaan vuoden mittainen oleskelulupa vaihto-opiskeluohjelmaan osallistumisen perusteella.

Oppivelvolliselle nuorelle opiskelu Suomessa on siis ilmaista. Alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut lapsi tai nuori on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan. Perheenkokoajan oleskeluluvan myöntöperusteella ei ole merkitystä. Opintonsa toisella asteella oppivelvollisena aloittanut saa suorittaa opintonsa loppuun maksuttomasti aina sen vuoden loppuun asti, kun hän täyttää 20 vuotta.

Lukuvuosimaksut eivät koske työvoimakoulutuksena järjestettävää ammatillista koulutusta. Lukuvuosimaksut eivät myöskään koske tutkintokoulutukseen valmentavaa TUVA-koulutusta.

Ammatillisen koulutuksen oppisopimuskoulutukseen työntöön perusteella myönnettävällä oleskeluluvalla tulevilla opiskelijoilla ei ole lukuvuosimaksuvelvollisuutta. Opiskelija voi siirtyä oppisopimuskoulutukseen myös opiskelun aikana. Tämä ei vapauta opiskelijaa lukuvuosimaksuista, mutta koulutuksen järjestäjä voi päättää alemman lukuvuosimaksun oppisopimuskoulutuksesta. Myöskään vaihto-opiskelijat, jotka tulevat Suomeen opiskelemaan korkeintaan yhden vuoden ajaksi, eivät maksa lukuvuosimaksuja.

Lukuvuosimaksun perusteet ja käytänteet

Koulutuksen järjestäjä määrittää lukuvuosimaksun suuruuden ja sen maksukäytänteet sekä myös perii maksun. Lukuvuosimaksun tulee vastata koulutuksen järjestämisestä aiheutuvia keskimääräisiä kustannuksia. Koulutuksen järjestäjän on laadittava toimintaperiaatteet, joita se soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen, lukuvuosimaksujen hyvityksiin sekä lukuvuosimaksujen palauttamiseen esimerkiksi opintojen keskeytyessä tai opiskelijan erotessa.

Opiskelijan lukuvuosimaksu määräytyy opintojen aloitusajankohtana voimassa olevan Saimaan ammattiopisto Sampon lukuvuosimaksupäätöksen ja -hinnaston perusteella ja se on voimassa koko opintojen ajan. Opiskelijoille tiedotetaan lukuvuosimaksun määräytymisestä koko opintojen keston ajalta etukäteen hakeutumisen yhteydessä.

Lukuvuosimaksu määrätään opiskelijalle, joka on valittu koulutukseen ja vastaanottanut koulutuspaikan. Lukuvuosimaksujen määräämistä varten koulutuksen järjestäjällä on oikeus Maahanmuuttoviraston tiettyihin tietoihin, jotka koskevat hakijaa, opiskelijaa ja hakijan perheenkokoajan oleskeluoikeutta.

Koulutuksen järjestäjän on seurattava, onko opiskelija suorittanut lukuvuosimaksunsa. Jos opiskelija ei maksa lukuvuosimaksua, hän ei ole oikeutettu osallistumaan opetukseen ja muuhun koulutukseen.

Opiskelija, joka maksaa lukuvuosimaksun, ei ole oikeutettu maksuttomaan ruokailuun, ilmaiseen asuntolapaikkaan (poikkeuksena metsäala) eikä opintososiaaliin etuuksiin oppisopimuskoulutuksessa. Opiskelijalla ei myöskään ole oikeutta maksuttomiin oppimateriaaleihin tai tarvikkeisiin, kuten esimerkiksi oppikirjoihin, sähköisten oppikirjojen lisensseihin tai muihin koulutuksessa tarvittaviin tarvikkeisiin. Opiskelijalla on kuitenkin oikeus Sampon järjestämiin opiskeluhoitoon palveluihin.

Yhteenveto Saimaan ammattiopisto Samossa vuonna 2026 aloitettavien perustutkintokoulutusten lukuvuosimaksuista on esityslistan liitteenä.

Tutkintoja lisätään hinnastoon tarjonnan laajentuessa.
Talous- ja hallintojohtaja organisoii lukuvuosimaksujen perimiseen liittyvät käytännön järjestelyt.

Päätösehdotus

Kuntayhtymän hallitus päättää edellä kuvatun kolmansien maiden kansalaisilta opiskelusta perittävistä lukuvuosimaksuista 1.8.2026 alkaen Saimaan ammattiopisto Samossa seuraavaa:

1. Lukuvuosimaksujen suuruus

- Lukuvuosimaksu määritellään vuosittain tutkintojen järjestämisen kustannusten pohjalta siten, että kaikki kustannukset on jyvitetty tutkinnoille aiheuttamisperiaatteen mukaan.
- Perustutkintokoulutusten euromääräiset lukuvuosimaksut 2026 määräytyvät liitteen mukaisesti.

2. Lukuvuosimaksujen perintä

- Lukuvuosimaksu laskutetaan aina etukäteen ja sen suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.
- Lukuvuosimaksu peritään kokonaan ensimmäiseltä vuodelta, kun opiskelijapaikka on myönnetty ja tämän jälkeen aina puolivuositain etukäteen. Osamaksut eivät ole mahdollisia.

3. Lukuvuosimaksun sisältö

- Lukuvuosimaksu sisältää tutkinnon perusteiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen, oikeuden määräysten mukaisiin Sampon järjestämiin opiskeluhoon palveluihin ja erityiseen tukeen.
- Kaikkiin hintoihin voidaan lisätä ensimmäisenä lukuvuonna maahantuloon liittyvä terveystarkastus.

4. Lukuvuosimaksujen palauttaminen ja hyvittäminen

- Lukuvuosimaksu palautetaan täysimääräisenä, mikäli koulutukseen valittu opiskelija ei lainkaan aloita opintojaan. Mikäli opiskelija on saanut Samossa opiskelua varten oleskeluluvan ja on jo Suomessa, niin lukuvuosimaksun palauttaminen edellyttää virallista eroilmoitusta. Tieto eroilmoituksesta toimitetaan Migriin.
- Opiskelijan keskeyttäessä opintonsa tilapäisesti oman tai Suomessa oleskelevan alaikäisen lapsen sairastumisen vuoksi yli 2 kuukauden ajaksi, poissaoloa vastaavan ajan lukuvuosimaksu palautetaan. Sairastumisesta tulee esittää lääkärintodistus.
- Mikäli oma tai alaikäisen Suomessa oleskelevan lapsen sairastuminen johtaa opintojen päättymiseen, palautetaan lukuvuosimaksu opintojen päättymisajankohdasta lukien. Sairastumisesta tulee esittää lääkärintodistus.
- Lukuvuosimaksun palautusta tulee hakea kuuden kuukauden kuluessa maksuvelvollisuuden päättymisestä.
- Missään muissa keskeyttämis-, opintojen päättämis- tai eroamistilanteissa lukuvuosimaksuja ei palauteta eikä hyvitetä.

Hallitus valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan tarkistamaan hinnat uusille opiskelijoille vuosittain sekä tarpeen mukaan lisäämään uusia perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja hinnastoon.

Hallitus valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan tarkentamaan periaatteita sekä organisoimaan lukuvuosimaksun perimiseen ja palauttamiseen liittyvät käytännöt.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Sari Salopelto ilmoitti esteellisyydestään, osallistui asiantuntijana asian esittelyyn ja poistui kokouksesta sen päätöksenteon ajaksi (hallintolain 28 pykälän 1 momentin kohta 1 osallisuusjääviys).

Lisätietoja antaa

Kuntayhtymän johtaja Antti Lehmusvaara, p. 040 501 4244,
antti.lehmusvaara@edusampo.fi

talous- ja hallintojohtaja Sari Salopelto, p. 040 772 8355,
sari.salopelto@edusampo.fi